

[Christmas Møller.]

foreligger i Landet, og den Begrundelse dybest set, hvormed de Konservative, som er gaaet med til Forfatningsordningen, er gaaet med til denne Forfatningspolitik.

Overalt i Europa drejer de politiske Bestræbelser sig om at skabe det størst mulige nationale Beredskab over for Tidens dybe, ja uhyggelige Alvor. Kun ved at Folket som saadant bliver sig bevidst, hvad det gælder, og hvad det kan komme til at gælde, er det muligt at samle dets Kræfter om selve de Forholdsregler, som er nødvendige, for at Staten kan være forberedt indadtil som udadtil, hvis der bryder Uvejrløs. Men til national Samling maa ethvert Land gaa sine Veje, og den ene Styreformens Midler kan ikke uden videre bruges af den anden. Man maa gøre sig klart, hvordan Folkets Væsen er, og man maa vide, hvordan dets forskellige Grupper er, hvad der skaber Modsætninger imellem dem, og hvad der kan forene dem. Og her maa man ikke mindst tage ved Lære af den historiske Udvikling.

Den Forfatningspolitik, som jeg er Talsmand for, og som er det konservative Partis Politik — selv om den har flere eller færre Modstandere i de konservative Rækker —, bygger paa den Opfattelse, at den gældende Forfatnings Landsting ikke længere er en saa betydende Faktor i vort Folks politiske Tilværelse, at det er forsvarligt at modsætte sig en Forfatningsreform, hvis den kan opnaas paa saadanne Vilkaar, at ingen vigtig Samfundsinteresse lider Skade derved, men vigtige Samfundsinteresser vinder derved.

Men over alle andre Interesser staar i vore Øjne den at nærme alle Samfundsgrupper, der staar rent og klart paa Folkestyrets Grund, til hinanden gennem Erkendelsen af, at hvad der end kan være os imellem, har vi dog det vigtigste fælles, nemlig selve vort Folkefællesskab, der jo ogsaa betyder, at vi maa dele Skæbne med hinanden, hvad enten det gaar op eller ned. Det er netop dette Fællesskab, vi har villet give Udtryk for i vor Forfatningspolitik, og vi har netop villet slaa fast, udtrykkeligt fast, at vi ogsaa har Nutid og Fremtid, Lod og Skæbne fælles med de danske Arbejdere, selv om de allerfleste af dem i Øjeblikket tilhører et Parti, hvis Ideer ikke er vore, og hvis Politik vi paa en Række Hovedpunkter afgjort maa bekæmpe.

Naar jeg ser paa det Manifest, den socialdemokratiske Kongres nylig har udsendt, forekommer det mig soleklart, at det i en endog forbavsende Grad bekræfter Rig-

tigheden, ogsaa hvad Tidspunktet angaar, af vor Forfatningspolitik. Jeg mener, at der er mindre Socialisme, det vil sige Marxisme, i dette Manifest end i nogen tidligere socialdemokratisk Partiudtalelse — mindre Socialisme og mere Danskhed. Jeg tror ikke, nogen vil bestride dette — ikke engang Socialdemokraterne selv. Jeg faar ogsaa ud af dette Program, at vi andre, Oppositionen, kunde tage os noget nyttigere for end at splitte os i et helt Dusin Partier, der indbyrdes gør hinanden mest mulig Fortræd og samtidig hver for sig raaber op om at knække Socialdemokratiets Magt. Jeg faar ud af det socialdemokratiske Manifest, at al den Alarm ikke gør Socialdemokratiet videre bange, tværtimod. For hvordan skal Befolkningen egentlig tro, at der kunde komme en national Samling og en handlekraftig Regering ud af saadant et Virvar?

Nej, det, Socialdemokratiets kloge Hoveder er bange for, er noget helt andet, nemlig det, at Socialdemokratiet trods al Stemmemaagt ikke kan klare Folkestyrets Opgaver, og at der heller ikke er andre, der kan det. Og det, jeg læser i Manifestet, er, at hvis vi andre først faar Samling paa os selv, saa kan vi straks faa et meget stort Ord at sige, og — hvis Verdensudviklingen under vort Land Fred og Arbejdsro — inden længe det afgørende Ord at sige, og dette anser jeg ikke blot for muligt, men ogsaa for nødvendigt for vort Lands Skyld.

Jeg tror, at Tiden kræver en stor Indsats af den danske Mellemstand. Men skal det ske gennem en rolig Udvikling og under fornuftige og fordragelige Tilstande, maa vi gøre det fuldkommen klart for Arbejderne, at her driver vi ikke Klassepolitik, men Folkepolitik; her er vi lige i Ret, men ogsaa i Pligt; her mødes vi paa Valgdagen som paa Aarens andre Dage som hinandens politiske Ligemænd og med det samme Ansvar baade indbyrdes og over for Samfundet, Landet og Staten. Det er nu min Tro, at et saadant Danmark er muligt, og hvis jeg tager fejl, er Demokratiet ikke i det lange Løb muligt i Danmark, for vi bliver nemt enige om, at Demokratiet er ude for en Konkurrence, som det ikke kan klare ved sine „Friheder“ alene, men kun, hvis disse Friheder kan gøres lige saa produktive som Totalstaternes Midler i Henseende til at skaffe Arbejde, Brød og Samfundssind.

Jeg siger altsaa, at vor Forfatningspolitik har haft et ganske principielt Formaal, og at det har været en Politik paa